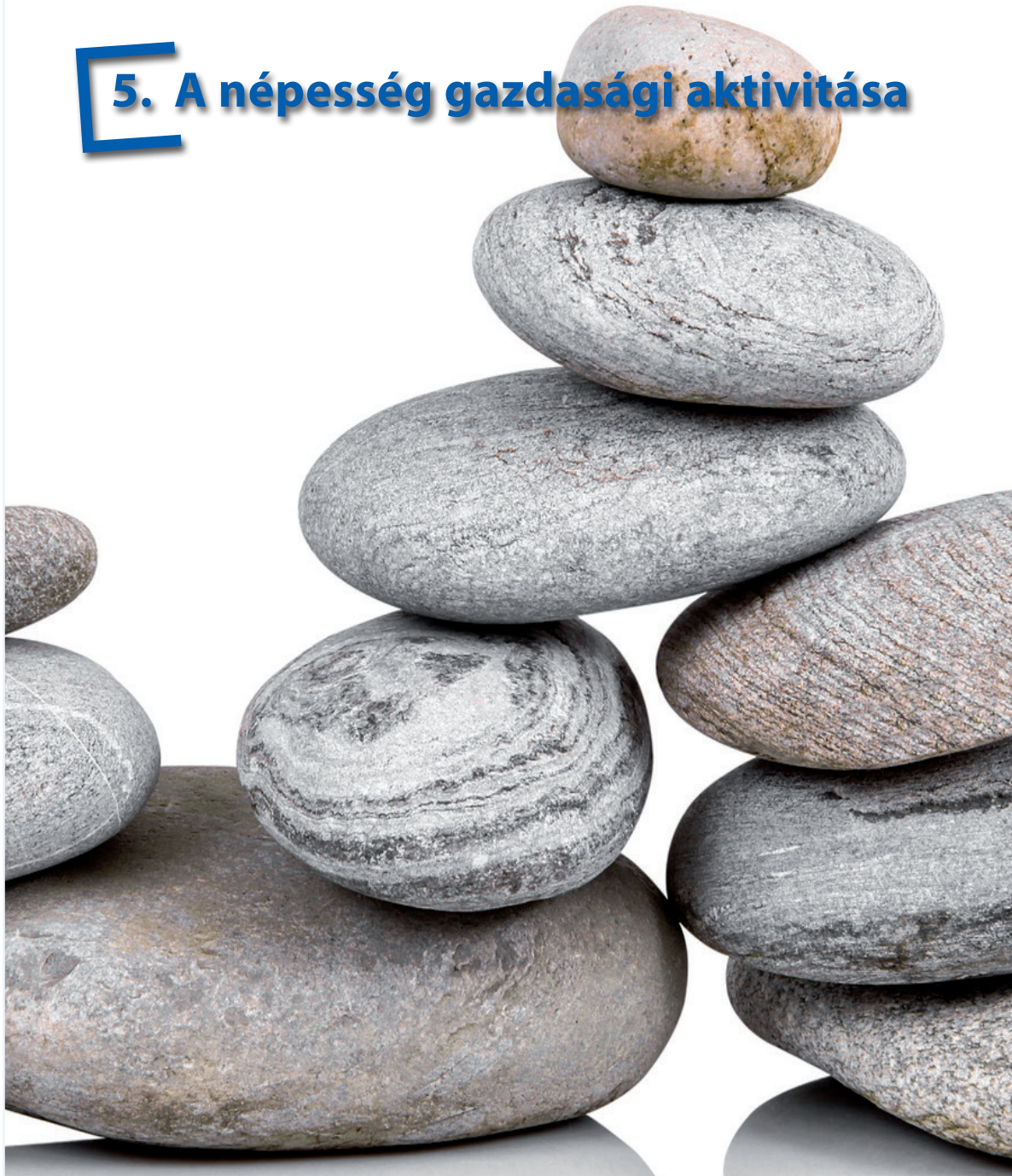

Mikrocenzus 2016

5. A népesség gazdasági aktivitása

Mikrocenzus 2016

5. A népesség gazdasági aktivitása

© Központi Statisztikai Hivatal, 2017

ISBN 978-963-235-494-1ő

ISBN 978-963-235-515-3

Felelős kiadó:

Dr. Vukovich Gabriella elnök

Felelős szerkesztő:

Kovács Marcell főosztályvezető

Tartalom

Elnöki köszöntő	4
Összefoglaló	5
1. A gazdasági aktivitás	7
1.1. A gazdasági aktivitást meghatározó tényezők	9
1.2. A gazdasági aktivitás területi jellemzői	9
2. A foglalkoztatottak jellemzői	11
2.1. A foglalkoztatottak ingázása	14
2.2. A foglalkoztatottak területi jellemzői	15
2.3. A foglalkoztatottság területi különbségei nemek és korcsoport szerint ...	16
2.4. A foglalkoztatottság területi különbségei iskolai végzettség szerint	17
2.5. A foglalkoztatottak ingázásának területi különbségei	18
3. Munkanélküliek	19
4. Ellátásban részesülő inaktívak	21
5. Eltartottak	23
6. Eltartási teher	24
A KSH honlapjáról elérhető részletes táblák jegyzéke	25

ELNÖKI KÖSZÖNTŐ

A Központi Statisztikai Hivatal 2016 október–novemberében a háztartások 10%-os mintáján mikrocenzust hajtott végre. A „kis népszámlálás” során az ország 2148 településén mintegy 440 ezer háztartást kerestünk meg, hogy információt gyűjtsünk társadalmunk aktuális jellemzőiről.

A 2016. évi mikrocenzust papír kérdőívek nélkül, kizárólag elektronikus módon bonyolítottuk le. Ezzel a módszerrel nem csak a kérdőívek nyomtatásától tekinthettünk el, de az adatok feldolgozása is gyorsabbá vált. 2017 május végén, hat hónappal az adatgyűjtés befejezése után *A népesség és a lakások jellemzői* című kiadványban már közölni tudtuk az adatfelvétel első eredményeit, amelyet a honlapunkon mintegy ezer adattábla kísért megyei csoportosításban, a legfontosabb adatokat járási szinten is részletezve.

A mikrocenzus eredményeinek közlését most a gazdasági aktivitás részletes adataival folytatjuk. Ismertetjük a népesség munkaerőpiaci részvételét, valamint az inaktivitás jellemzőit. Kitérünk a különböző gazdasági aktivitási csoportok számának és arányának alakulására, az ezzel összefüggő legfontosabb háttértényezőkre, így a korstruktúra változására, valamint a népesség iskolázottságának alakulására. A társadalmi-gazdasági újratermelődéssel alapját képező foglalkoztatottak csoportjáról részletesebb képet adunk. Elemezzük a legutóbbi, 2011. évi népszámlálás óta bekövetkezett változásokat. Az ábrákkal, térképekkel illusztrált szöveges ismertetés mellett a honlapunkon elérhető gazdag táblamellékletben idősoros, valamint régiós és megyei bontású területi adatok is megtalálhatóak.

Az elkövetkező hónapokban tovább folytatjuk a mikrocenzus eredményeinek közzétételét. Tisztelettel ajánlom az érdeklődők figyelmébe a mikrocenzus honlapját (www.ksh.hu/mikrocenzus2016), ahol e kiadványunk mellett folyamatosan értesülhetnek a további adatközlésekről is.

Dr. Vukovich Gabriella
a Központi Statisztikai Hivatal
elnöke

Összefoglaló

1. Gazdasági aktivitás

- 2016-ban a gazdaságilag aktív népesség – a foglalkoztatottak és a munkanélküliek összessége – 4 millió 754 ezer volt, ami 5,4%-kal magasabb, mint amit a legutóbbi, 2011-es népszámlálás mért. A gazdaságilag aktív népesség aránya a teljes népességen belül 45-ről 48%-ra emelkedett, amely a rendszerváltás óta a legmagasabb szint.
- A foglalkoztatottak száma a férfiak körében némileg jobban emelkedett (16, míg a nőknél 12%-kal), a munkanélküliség csökkenése azonban a nők között jelentősebb mértékű volt (a nőknél 58, míg a férfiaknál 54%).
- A korábban csekély foglalkoztatottsággal bíró 15–19 évesek körében növekedett a foglalkoztatottság 2011 óta, amelyben szerepet játszhatott a tankötelezettség felső korhatárának 18-ról 16 évre történő leszállítása.
- Az aktív korúak – 15–64 évesek – létszámának 3,7%-os mérséklődése ellenére tudott növekedni a gazdaságilag aktívak száma 5,4, azon belül a foglalkoztatottaké 14%-kal.
- Az elmúlt öt évben a legnagyobb mértékben a községekben emelkedett a foglalkoztatottak aránya (19%-kal), míg a legkevésbé a megyei jogú városokban (10%-kal).

2. A foglalkoztatottak jellemzői

- A népesség iskolázottságának javulása mellett a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya nem csökkent az elmúlt öt évben, aminek elsődleges oka a közfoglalkoztatás bővülésével az alacsonyan iskolázottak munkához jutása lehetett.

- 2011 és 2016 között legnagyobb mértékben (37%-kal) a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás területén nőtt a foglalkoztatottak száma.
- A foglalkoztatottak száma az átlagosnál jobban (31%-kal) emelkedett a legnépesebb, több mint 800 ezer főt foglalkoztató, a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások főcsoportban.
- A foglalkoztatottak 64%-a a lakóhelye településén dolgozott. A helyben dolgozók közül 445 ezer fő Budapesten belül, kerületek között ingázott. 1 millió 585 ezer fő, a foglalkoztatottak 35%-a tartozott a naponta ingázók közé, további közel 1%-a átmenetileg külföldön tartózkodott.
- A foglalkoztatottak népességen belüli arányának régiók közötti különbsége a foglalkoztatás bővülése mellett tovább csökkent 2011 óta, illetve mérséklődött a megyék közötti egyenlőtlensége is. Ennek ellenére továbbra is Budapest és Dunántúl északnyugati megyéiben volt a legmagasabb a foglalkoztatottság. Az iskolai végzettség szerinti területi egyenlőtlenség 2011-hez képest – a diplomás és a legfeljebb 8. általánost végzett munkavállalók körében – nőtt.

3. Munkanélküliek

- 2016-ban a munkanélküliek száma 250 ezer fő volt, kevesebb mint felére visszaesett 2011-hez képest. A nagymértékű csökkenésben a munkahelyek bővülése mellett a közfoglalkoztatás is fontos szerepet játszott.
- A munkanélküliek között a fiatal korcsoportok – különösen a 20–24 évesek – váltak meghatározóvá.

- A legfeljebb általános iskolát végzett munkanélküliek aránya tovább csökkent (27%-ra), és mérséklődött az érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek részaránya is (28%-ra). Nőtt viszont a legfeljebb érettségizettek és a felsőfokú végzettségűek részesedése (33, illetve 12% lett).
- A jelentősebb nemzetgazdasági ágak közül leginkább a közigazgatás (69%-kal), az oktatás (63%-kal), a feldolgozóipar (62%-kal) és a kereskedelem, gépjárműjavítás (59%) területén esett vissza a munkanélküliség.
- A munkanélküliek száma Veszprém, Békés és Komárom-Esztergom megyékben csökkent a legnagyobb mértékben.
- A munkanélküliek teljes lakossághoz viszonyított aránya továbbra is az északkeleti és dél-dunántúli megyékben volt a legnagyobb, ott, ahol a foglalkoztatotti arány is alacsonyabb.

4. Ellátásban részesülő inaktívak

- Az ellátásban részesülő inaktívak – zömmel nyugdíjasok – száma 7,5%-kal, 221 ezer fővel csökkent 2011 óta. A csökkenés nagyrészt a korábban rokkantnyugdíjasok számának visszaeséséből adódik.
- Az öregségi nyugdíjasok száma 111 ezerrel nőtt, ez a növekedés a nőket érintette a rájuk vonatkozó korkedvezményes nyugdíj következményeként.

- Az ellátásban részesülő inaktívakon belül kismértékben csökkent a gyermekgondozási ellátásban részesülők száma, 2016-ban 230 ezer volt.

5. Eltartottak

- Az eltartottak száma 155 ezerrel (6,3%-kal) csökkent a legutóbbi népszámlálás óta. Az eltartottak átlagéletkora (2016-ban 14 év volt) gyakorlatilag nem változott az elmúlt öt évben.
- A fővárosban 2,4%-kal nőtt az eltartottak száma, annak ellenére, hogy összességében kevesebben lettek az országban 2011 óta. A csökkenés a többi településtípus esetében 8% körüli volt öt év alatt. Mindez összefügghet azzal, hogy a fiatalok – és így a gyermeket vállalók is – a fővárost preferálták.

6. Eltartási teher

- Az eltartási teher, vagyis a száz foglalkoztatottra jutó gazdaságilag inaktívak száma fokozatosan csökkent, illetve az e mutató által mért területi egyenlőtlenség is mérséklődött. Budapesten 2016-ra az eltartási teher száz fő alatt volt. Az eddig a legnagyobb eltartási terhet viselő megyék ugyan továbbra is a rangsor végén helyezkedtek el (Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén, Tolna, Somogy), de a korábbiaknál kedvezőbb módon alakultak az értékek (legfeljebb 129 inaktív jutott száz dolgozóra).

1. A gazdasági aktivitás

A gazdasági aktivitás szerkezetét egyaránt meghatározza a népesség korösszetételének alakulása és a gazdaságon belüli folyamatok. Magyarország népesedési helyzetét több évtizede a népesség fogyása és idősödő korösszetétele jellemzi. 2016. október 1-jén, a mikrocenzus időpontjában 9 millió 804 ezer lakos élt az országban, 1,3%-kal kevesebb, mint az öt évvel korábbi népszámláláskor, és 5,5%-kal kevesebb, mint 1990-ben. A népességfogyás háttérében az ún. természetes fogyás áll, a halálozások száma 1981 óta folyamatosan meghaladja a születéseket. Ezt a természetes fogyást a nemzetközi vándorlás csekély bevándorlási többlete nem tudta ellensúlyozni.

A népesség korösszetétele fokozatosan tolódik az idősebb korosztályok felé. A gyermekkorúak (0–14 évesek) száma és aránya jelentősen csökkent az elmúlt évtizedekben, az aktív korú népességé (15–64 évesek) 2001 óta – arányuk leginkább az elmúlt öt év-

ben – csekély mértékű csökkenést mutatott. Eközben az időskorúak (65 évesek és annál idősebbek) száma és aránya 1990 óta folyamatosan nőtt.

Ezt a változást jól érzékelteti az öregedési index, amely mutató a száz gyermekkorúra jutó időskorúak számát, valamint az időskori függőségi ráta, amely az aktív korú népességre jutó idősek arányát mutatja. 1990-ben száz gyermekkorúra 65 időskorú jutott, 2016-ban 128. Az aktív korúakra jutó időskorúak aránya 20-ról 28%-ra nőtt.

A népesedési folyamatok következménye, hogy a munkaerőpiacon megjelenő fiatal korcsoportok létszáma csökken és a gazdaságilag aktív népesség összetétele egyre inkább az idősebb korcsoportok felé tolódik el. Ezt a folyamatot erősítette korábban, elsősorban a kilencvenes években az iskolarendszerű oktatásban eltöltött évek meghosszabbodása, és később a nyugdíjkorhatár emelése.

1.1. tábla A népesség és a függőségi ráta alakulása

Év	0–14	15–64	65–	Összes	Függőségi ráta		Öregedési index
	éves				teljes	időskorú	
	népesség, ezer fő				népességre, %		
1990	2 130,5	6 870,4	1 377,9	10 374,8	51,1	20,1	64,7
2001	1 694,9	6 957,1	1 546,3	10 198,3	46,6	22,2	91,2
2011	1 447,7	6 812,8	1 677,1	9 937,6	45,9	24,6	115,9
2016	1 421,9	6 560,6	1 821,3	9 803,8	49,4	27,8	128,1

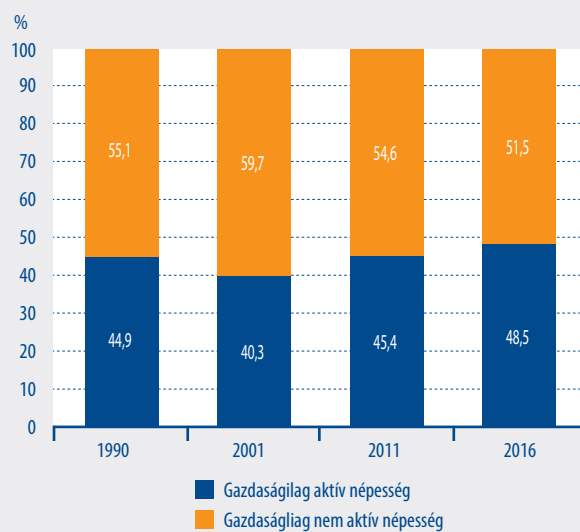

A népesedési folyamatokon túl az elmúlt két évtizedben a népesség gazdasági aktivitás szerinti összetételét a kilencvenes években a rendszerváltást kísérő gazdasági visszaesés, majd az évtized második felétől tapasztalható gazdasági élénkülés, ezt követően pedig a 2000-es évek első évtizedének utolsó harmadában a gazdasági növekedés lassulása, majd a kibontakozó gazdasági válság alakították.

1990-ben, a rendszerváltást követően a gazdaságilag aktív népesség, azaz a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együttes száma 4,7 millió fő volt, ezen belül a munkanélküliség még viszonylag csekély számban, mintegy 126 ezer fővel volt jelen. A gazdaságilag aktívak létszáma jelentősen visszaesett a kilencvenes években, ami mögött több tényező is meghúzódott, például a munkanélküliség elől inaktív státusba menekülés, a közoktatás nappali képzéseire járók képzési idejének hosszabbodása, valamint a felsőoktatásban részt vevők növekvő száma. A 2001. évi népszámlálás a tíz évvel korábbinál lényegesen kevesebb, 4,1 millió fő gazdaságilag aktív személyt mért, közöttük a munkanélküliek száma 416 ezer fő volt. Tíz évvel később, 2011-ben a gazdaságilag aktívak számának (4,5 millió főre) növekedésében a munkanélküliek számának emelkedése is szerepet játszott, összefüggésben a gazdasági válság még érezhető hatásával.

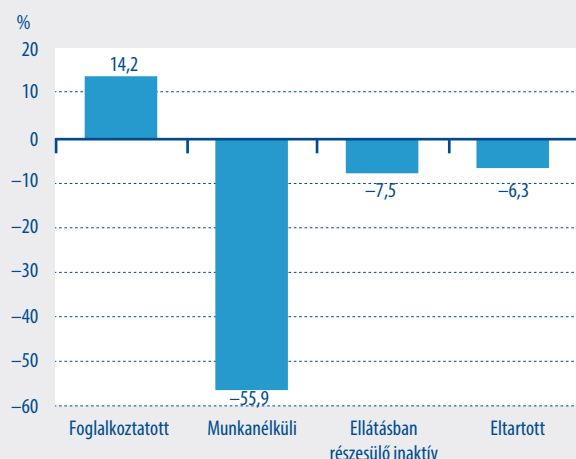
A 2016. évi mikrocenzus adatai szerint a gazdaságilag aktív népesség 4 millió 754 ezer fő volt, ami 5,4%-kal magasabb, mint amit a legutóbbi, 2011-es népszámlálás mért. A gazdaságilag aktív népesség aránya a teljes népességen belül 45-ről 48%-ra emelkedett, amely a rendszerváltás óta a legmagasabb szint. A gazdaság elmúlt években tapasztalható növekedése új munkahelyek létrejöttén keresztül növelte a foglalkoztatottak számát, mindehhez hozzájárult az a gazdaságpolitikai törekvés, hogy a társadalmi jövedelmek helyett a munkajövedelmek részesedése növekedjen a lakosság jövedelmi szerkezetében. Emellett emelkedett a nyugdíjkorhatár is. A gazdaságilag aktívak számának növekedéséhez továbbá hozzájárult, hogy gyakoribbá vált a tanulás melletti, illetve a 65 éves és annál idősebb korcsoportokban a nyugdíj melletti munkavégzés.

1.1. ábra A gazdaságilag aktív népesség arányának alakulása

A gazdasági aktivitás szerkezetében jelentős átrendeződés történt 2011 és 2016 között. A foglalkoztatottak száma 2016-ban 4 millió 503 ezer volt, 14%-kal magasabb, mint 2011-ben. A munkanélküliek száma a gazdaság növekedésével, a munkahelyek, ezen belül a közfoglalkoztatás bővülésével összefüggésben nagymértékben, 56%-kal, 250 ezer főre csökkent. Az ellátásban részesülő inaktívak (főként a nyugdíjasok) száma 7,5%-kal, 2 millió 728 ezer főre, az eltartott népességé 6,3%-kal, 2 millió 322 ezer főre mérséklődött.

1.2. ábra A gazdasági aktivitás változása 2016-ban a 2011. évi népszámláláshoz képest

1.1. A gazdasági aktivitást meghatározó tényezők

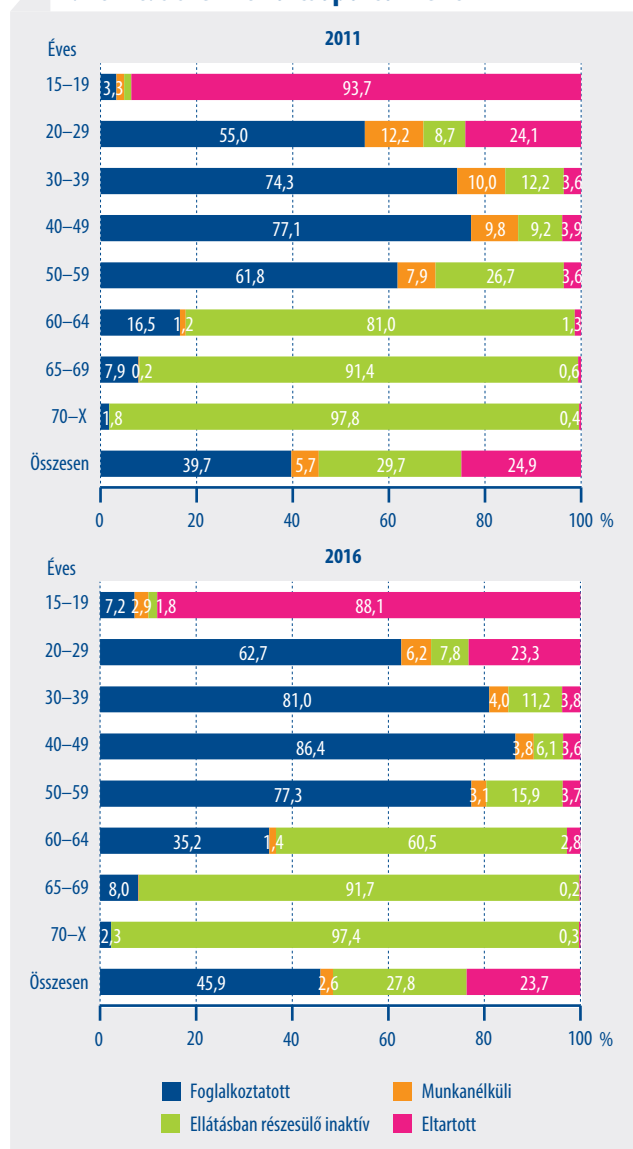
A foglalkoztatottak száma a férfiak körében némi-
leg jobban emelkedett (16, míg a nőknél 12%-kal),
a munkanélküliség csökkenése azonban a nők között
jelentősebb mértékű volt (a nőknél 58, míg a férfi-
aknál 54%). Az ellátásban részesülő inaktívok száma
a férfiak körében sokkal nagyobb mértékben csökkent
(12%-kal), mint a nők között (5%-kal). Az eltartottak
számának csökkenése közel hasonló mértékben érin-
tette a két nemet (férfiaknál 6,9, nőknél 5,6%).

Az aktív korú népesség (15–64 évesek), valamint
kisebb mértékben a 14 évesek és fiatalabbak száma is
mérséklődött a legutóbbi népszámlálás óta, miközben
a 65 éves és annál idősebbek száma jelentősen megnö-
vekedett. Az aktív korúakon belül a csökkenés azon-
ban nem volt általános érvényű, a 40–49 és a 60–64
évesek száma nőtt. A 60–64 éves népesség számának
emelkedése és a fokozatosan kitolódó nyugdíjkorha-
tár ebben a korcsoportban a foglalkoztatottak köré-
nek bővülését eredményezte: létszámuk közel két és
félszeresére, 108 ezerről 257 ezerre nőtt.

A 15–19 évesek száma a népességen belül csök-
kent, a korcsoportban a foglalkoztatottság nagy-
mértékben, közel duplájára növekedett a legutóbbi
népszámlálás óta. Ebben szerepet játszhatott
a tankötelezettség felső korhatárának 18-ról 16 évre
történő leszállítása. A mintegy 36 ezer középisko-
lás korú foglalkoztatott személyből 5 ezren tanul-
tak nappali tagozatos iskolarendszerű képzésben,
többségük az iskolapadot elhagyva vállalt munkát.
A 20–24 éves korcsoportban szintén valamelyest
az átlag felett, 16%-kal bővült a foglalkoztatottak
száma (293 ezer főre), annak ellenére, hogy a né-
pességen belül e korcsoport létszáma is csökkent.
Mindez összefügg a tanulás mellett dolgozók számá-
nak növekedésével. A nappali képzési rendszerben
végzett tanulmányok mellett foglalkoztatottak szá-
ma a teljes népességben 8,3%-kal, 43 ezerre emelke-
dett az elmúlt öt év alatt.

Összességében tehát az aktív korúak létszáma
3,7%-kal mérséklődött, miközben a gazdaságilag ak-
tívok száma 5,4, azon belül a foglalkoztatottaké
14%-kal nőtt. A nyugdíj mellett foglalkoztatottak
száma 4,4%-kal csökkent, feltehetően a 2013-tól
az állami szférában bevezetett nyugdíj melletti foglal-
koztatás korlátozásával is összefüggésben.

1.1.1. ábra A népesség megoszlása gazdasági
aktivitás szerint korcsoportonként

1.2. A gazdasági aktivitás területi jellemzői

A foglalkoztatottak aránya továbbra is a főváros-
ban volt a legmagasabb (mintegy 50%), és a kisebb
települések felé haladva csökkent, a legalacsonyabb
a községekben volt (44%). A többi gazdasági aktivi-
tási kategória – munkanélküliek, ellátásban részesülő
inaktívok, eltartottak – aránya fordított irányt muta-
tott: létszámuk a kisebb településektől a nagyobbak
felé haladva enyhén csökkenő volt. Az elmúlt öt évben
a legnagyobb mértékben a községekben emelkedett
a foglalkoztatottak aránya (19%-kal), míg a legkevesé-
bé a megyei jogú városokban (10%-kal).

1.2.1. tábla **A népesség gazdasági aktivitása és változása a 2011. évi népszámláláshoz képest településtípus szerint**

Településtípus	Foglalkoztatott	Munkanélküli	Ellátásban részesülő inaktív	Eltartott	Összesen
Népesség, ezer fő					
Főváros	877,0	42,3	449,1	395,9	1 764,3
Megyei jogú városok	923,1	46,8	540,2	474,1	1 984,3
Többi város	1 442,3	82,3	903,4	754,7	3 182,7
Községek	1 261,1	79,1	835,7	696,9	2 872,7
Összesen	4 503,4	250,5	2 728,3	2 321,6	9 803,8
2016. évi a 2011. évi százalékában					
Főváros	112,8	46,8	94,6	102,4	102,0
Megyei jogú városok	110,0	43,9	94,8	92,2	97,8
Többi város	113,5	44,4	93,4	92,2	98,2
Községek	119,4	42,5	89,1	92,0	97,8
Összesen	114,2	44,1	92,5	93,7	98,7

2. A foglalkoztatottak jellemzői

A 4 millió 503 ezer foglalkoztatott között a férfiak aránya továbbra is valamivel magasabb volt, sőt a gazdasági növekedés és a munkahelyek bővülése úgy tűnik, kismértékben kedvezett a nemek között fennálló munkaerőpiaci aszimmetriának. (A férfiak aránya a foglalkoztatottak között 54% volt, csekély mértékben több, mint öt évvel korábban.)

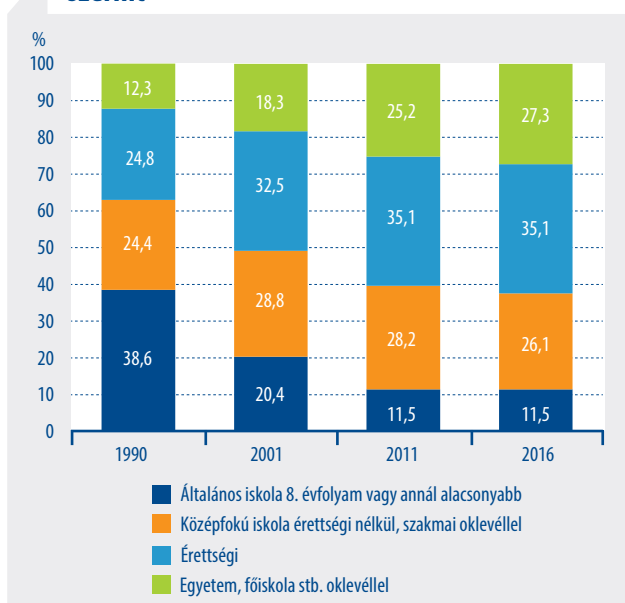
A foglalkoztatottak körében az iskolázottság szintje tovább javult 2011 és 2016 között: az érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek (jellemzően szakmunkások) aránya kismértékben, 26%-ra csökkent, az érettségizettek aránya válto-

zatlanul 35% volt, a felsőfokú végzettséggel rendelkezőké csekély mértékben, 27%-ra nőtt. Ezt a hosszabb távon érvényesülő folyamatot részben árnyalta a közfoglalkoztatás elterjedése. A népesség iskolázottságának javulása mellett a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya nem csökkent az elmúlt öt évben, aminek oka a közfoglalkoztatás bővülésével az alacsony iskolázottak munkához jutása lehetett.

A nemzetgazdasági ágak közül a feldolgozóiparban (20%), a kereskedelem, gépjárműjavítás (13%) és a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás területén (11%) dolgoztak legtöbben. 2011 és 2016 között legnagyobb mértékben a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás területén bővült a foglalkoztatottak száma (37%-kal). Ez jelentős részben abból adódott, hogy ebben a nemzetgazdasági ágban a közfoglalkoztatottak száma és aránya számottevően nőtt (az ágazatban a közmunkások aránya 34% lett). Szintén jelentősen, 27%-kal emelkedett az információ, kommunikáció területén dolgozók száma, míg az építőiparban 20%-kal dolgoztak többen, mint öt évvel korábban. Az átlagosnál nagyobb mértékben (17–18%-kal) emelkedett a bányászat, kőfejtés, a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat, valamint a humán-egészségügyi és szociális ellátás területén dolgozók száma. A kiemelkedő részesedésű feldolgozóiparban dolgozók száma átlagosan emelkedett.

A nők aránya a humán-egészségügyi és szociális ellátás (78%), valamint az oktatás (76%) ágazatokban volt a legmagasabb, az építőipar (8,7%), illetve a bányászat (16%) területén a legalacsonyabb. A nemek arányában az ágazatok tekintetében nem történt átrendeződés.

2.1. ábra A foglalkoztatottak megoszlása legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint

2.1. tábla A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ágak szerinti adatai

Nemzetgazdasági ág	2016. évi a 2011. évihez képest, %	Ezer fő	Megoszlás, %	Nők aránya, %	Átlagéletkor
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	117,0	206,8	4,6	27,0	45,3
Bányászat, kőfejtés	117,6	6,7	0,1	16,0	45,5
Feldolgozóipar	113,8	884,5	19,6	35,8	41,4
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	114,2	35,8	0,8	27,8	44,5
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladék-gazdálkodás, szennyeződésmérséklés	92,8	47,1	1,0	23,5	44,9
Építőipar	120,5	302,5	6,7	8,7	42,6
Kereskedelem, gépjárműjavítás	103,4	588,1	13,1	52,6	41,5
Szállítás, raktározás	114,0	282,3	6,3	23,4	44,0
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	114,6	203,1	4,5	55,5	38,4
Információ, kommunikáció	126,7	142,8	3,2	31,5	38,1
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	101,0	104,6	2,3	61,7	41,0
Ingtatlanügyletek	79,7	29,2	0,6	54,0	46,6
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	111,7	190,9	4,2	53,9	42,4
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	113,2	164,6	3,7	43,7	43,2
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	137,4	488,9	10,9	51,3	42,4
Oktatás	111,7	340,6	7,6	76,1	45,8
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	117,5	306,0	6,8	78,1	45,1
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	116,2	73,6	1,6	49,2	41,6
Egyéb szolgáltatás	113,6	101,4	2,3	68,9	42,3
Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra	44,1	3,0	0,1	73,6	44,3
Területen kívüli szervezet	15,9	1,0	0,0	42,7	41,6
Összesen	114,2	4 503,4	100,0	45,9	42,5

A fegyveres szervek kivételével valamennyi foglalkozási főcsoportban nőtt a foglalkoztatottak száma 2011 és 2016 között. Az átlagosnál jobban (31%-kal) emelkedett a legnépesebb, több mint 800 ezer főt foglalkoztató, a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások főcsoportban. A viszonylag csekély számú, 158 ezer főt felölő mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások főcsoportba tartozók száma 42%-kal bővült. Szintén nőtt – különösen hosszabb távon, 2001 viszonylatában – a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások súlya. A fegyveres szerveknél foglalkoztatottak száma 2011 és 2016 között 9%-kal visszaesett, tágabb időintervallumban pedig még jelentősebb csökkenés mutatkozott.

A nők foglalkoztatottak között mért általános arányától (46%) eltérően különösen sokan voltak az irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozá-

sok (74%), az úgynevezett egyéb felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások (61%), valamint a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások (57%) főcsoportjában. Ugyanakkor kevés nő volt jellegéből adódóan az ipari és építőipari foglalkozások (9,5%), a fegyveres szervek foglalkozásai között (18%), valamint a gépkezelők, összeszerelők, járművezetők főcsoportjában (29%). Az átlagosnál kevesebb női munkavállaló volt a gazdasági, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, törvényhozók főcsoportjában is (40%).

Az átlagéletkor a gazdasági, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, törvényhozók főcsoportban volt a legmagasabb, közel 45,5 év, amit a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások követtek 44,7 évvel. A fegyveres szervek foglalkozásai főcsoportjában dolgozók átlagosan a legfiatalabbak, 37,7 évesek.

2.2. tábla A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerinti adatai

Foglalkozási főcsoport	2016. évi a 2011. évihez képest, %	Ezer fő	Megoszlás, %	Nők aránya, %	Átlagéletkor
Gazdasági, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, törvényhozók	111,0	224,3	5,0	40,2	45,5
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	130,9	819,5	18,2	54,3	42,6
Egyéb, felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	108,8	737,1	16,4	60,9	41,9
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	107,3	280,6	6,2	74,3	40,7
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	107,0	677,4	15,0	57,4	41,0
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	141,8	158,0	3,5	32,4	44,7
Ipari és építőipari foglalkozások	113,4	623,9	13,9	9,5	43,3
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	107,6	513,4	11,4	28,8	42,9
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	117,5	451,7	10,0	49,4	43,1
Fegyveres szervek foglalkozásai	91,0	17,6	0,4	17,7	37,7
Összesen	114,2	4 503,4	100,0	45,9	42,5

A közigazgatásban dolgozók között az átlagosnál gyakoribbak voltak az egyéb, felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások és különösen a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások, ez utóbbi a közfoglalkoztatás elterjedésének eredményeként magyarázható, hiszen ebben a foglalkoztatási formában jellemzően önkormányzatok,

költségvetési szervek a munkaadók. 2011 és 2016 között nőtt a közigazgatás területén a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások részaránya.

A foglalkoztatottak túlnyomó többsége (83%-a), 3 millió 722 ezer fő alkalmazottként dolgozott. 2011-hez képest az alkalmazottak létszáma a foglalkoztatottak egészénél valamivel kisebb mértékben, 12%-kal

2.3. tábla A nemzetgazdaság egészében és a közigazgatásban dolgozók megoszlása foglalkozási főcsoport szerint

Foglalkozási főcsoport	2011		2016	
	nemzetgazdaság összesen	ebből: közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	nemzetgazdaság összesen	ebből: közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás
Gazdasági, igazgatási, érdekképviseleti vezetők, törvényhozók	5,1	5,3	5,0	3,8
Felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozások	15,9	15,7	18,2	15,0
Egyéb, felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő foglalkozások	17,2	26,3	16,4	19,5
Irodai és ügyviteli (ügyfélkapcsolati) foglalkozások	6,6	8,2	6,2	7,1
Kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások	16,1	14,8	15,0	13,0
Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások	2,8	1,4	3,5	5,7
Ipari és építőipari foglalkozások	14,0	3,2	13,9	4,1
Gépkezelők, összeszerelők, járművezetők	12,1	2,1	11,4	2,2
Szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások	9,7	17,5	10,0	26,1
Fegyveres szervek foglalkozásai	0,5	5,4	0,4	3,6
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0

emelkedett. Az alkalmazottak csoportja a foglalkoztatottak egészéhez képest fiatalabb korösszetételű volt.

2016-ban a foglalkoztatottak 7,9%-a önálló, egyéni vállalkozó, 3,3%-a társas vállalkozás tagja, 1,4%-a alkalmi munkavállaló, 4,3%-a közfoglalkoztatott volt. Az egyéni vállalkozók aránya 2011-hez képest nem változott (hosszabb időtávban, 2001-hez képest 2,4 százalékponttal csökkent). A közfoglalkoztatottak száma öt év alatt jelentősen, közel háromszorosára emelkedett. A társas vállalkozások tagjai jellemzően a közép- és idősebb korosztályokból kerültek ki, az egyéni vállalkozók gyakran az idősebb korcsoportokba tartoztak, sokan közülük 60 év feletti. A közfoglalkoztatottak pedig leginkább az 50–59 évesek között voltak felülreprezentáltak. Iskolai végzettség tekintetében szembetűnő különbség, hogy míg az egyéni vállalkozók között a középfokú végzettségűek az átlagnál valamivel nagyobb részarányban képviselték magukat, addig a társas vállalkozások tagjai körében az érettségizettek átlagosnál alig magasabb aránya mellett a felsőfokú végzettségűek domináltak (47%-uk volt diplomás, míg a foglalkoztatottak egészénél 27%-uk). A közfoglalkoztatottak jellemzően a legfeljebb általános iskolát végzettek közül kerültek ki.

2.1. A foglalkoztatottak ingázása

2016-ban a foglalkoztatottak 64%-a lakóhelye településén dolgozott. A helyben dolgozók közül 445 ezer fő Budapesten belül, kerületek között ingázott. 1 millió 585 ezer fő, a foglalkoztatottak 35%-a tartozott a naponta ingázók közé, további közel 1%-a átmenetileg, 12 hónapnál rövidebb ideig külföldön tartózkodott. Az ingázók foglalkoztatottak közötti aránya az utóbbi öt évben alig változott.

A naponta ingázók több mint fele, 900 ezer fő lakóhelyének megyéjén belül ingázott, 277 ezer fő a napi ingázás során átlépte a megyehatárt, de az adott régió belül járt el a munkahelyére. További 182 ezer fő másik régióban dolgozott, mint ahol lakik. 72 ezer fő külföldre járt át napi szinten dolgozni. 154 ezren változó településen dolgoztak – azokat a foglalkoztatottakat soroltuk ebbe a kategóriába, akik munkájukat naponta más-más településen végezték (pl. piacozó kereskedő, árubemutató). Az ingázókon belül tizenöt év alatt fokozatosan emelkedett a régió kívülrre, illetve a külföldre ingázók

aránya. A 2001. évi népszámlálás a külföldre naponta dolgozni járók arányát még 1% alatt mérte, 2016-ra ez 4,6%-ra nőtt.

A helyben dolgozók aránya a fővárosban volt a legmagasabb (90%), a kisebb települések felé haladva csökkent. A naponta ingázók aránya ezzel ellentétesen alakult, a kisebb települések felé haladva nőtt: a megyei jogú városokban 16, a többi városban 39% volt, míg a községekben élők jelentős része, 63%-a végezte más településen a munkáját.

A férfiak között több volt az ingázó, mint a nők körében (40, illetve 29%). Az ingázó nők nagyobb hányada dolgozott lakóhelyének megyéjén, illetve régióján belül. A fiatalabb (15–29 éves) korcsoportokban volt a leggyakoribb az ingázás (41%), ami a korrallal előrehaladva csökkent, ugyanakkor a 65 éves és annál idősebb foglalkoztatottak között is 19%-ot tett ki. Az ingázók között a fiatalok gyakrabban jártak dolgozni megyehatáron, régió kívülrre.

Az érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek (szakmunkások) között volt a legmagasabb az ingázók aránya (41%). Az általános iskola 8. évfolyamánál alacsonyabb végzettséggel rendelkező foglalkoztatottak túlnyomó többsége, 82%-a helyben dolgozó volt, mindössze 18%-uk ingázott. A befejezett általános iskolai végzettséggel rendelkezők és az érettségizettek között az ingázás aránya az országos átlagnak megfelelő, ugyanakkor a diplomás foglalkoztatottak körében az átlagnál alacsonyabb, 31% volt.

A különböző foglalkozási főcsoportok közül a gépkezelők, összeszerelők, járművezetők (53%), valamint az ipari és építőipari foglalkozások (45%) területén volt a leggyakoribb, míg a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkozások (21%), illetve a szakképzettséget nem igénylő (egyszerű) foglalkozások (27%) között a legritkább az ingázás.

A nemzetgazdasági ágak közül a bányászat, kőfejtés (57%), az építőipar (51%), a szállítás, raktározás (49%) és a feldolgozóipar (48%) területén volt a legmagasabb az ingázók aránya. A legtöbb helyben dolgozó az ingatlanügyletek, a közigazgatás és az oktatás területén foglalkoztatottak között volt (77–79%). Miközben a nemzetgazdaság egészében csekély mértékben emelkedett, a közigazgatásban öt év alatt 3,9 százalékponttal csökkent az ingázók aránya, amelyben közrejátszott a közfoglalkoztatás lakóhelyhez kötöttsége is.

2.1.1. tábla **A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak, 2016**

Megnevezés	Helyben lakó és dolgozó	lakóhelyéről dolgozni eljáró	Naponta ingázó				
			ebből:				
			megye másikk településére eljárók	régió másikk megyéjébe eljárók	másikk régióba eljárók	külföldre eljárók	változó településen dolgozók
ezer fő		aránya, %					
Férfi	1 432,3	977,1	53,3	15,7	12,0	5,3	13,8
Nő	1 447,4	608,3	56,8	17,5	11,5	4,6	9,7
Összesen	2 879,7	1 585,4	56,8	17,5	11,5	4,6	9,7
Általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb	22,9	5,0	62,7	6,4	12,0	1,6	17,2
Általános iskola 8. évfolyam	316,1	169,6	65,0	9,3	10,7	3,0	12,0
Középfokú iskola érettségi nélkül, szakmai oklevéllel	682,1	478,4	62,5	9,8	8,8	6,3	12,7
Érettségi	1 012,8	555,2	57,2	19,1	10,7	4,6	8,5
Egyetem, főiskola stb. oklevéllel	845,8	377,2	45,1	28,6	16,4	3,1	6,7

2.2. A foglalkoztatottak területi jellemzői

A foglalkoztatottak népességén belüli arányának régiók közötti különbsége – a foglalkoztatás általános bővülése mellett – tovább csökkent 2011 óta. A legmagasabb közép-magyarországi és legalacsonyabb észak-magyarországi régiós foglalkoztatási ráta közötti különbség a 2011. évi 8,6-ről 2016-ra 5,6 százalékpontra mérséklődött.

2.2.1. tábla **A foglalkoztatottak népességén belüli aránya régióként**

Régió	aránya (%)				
	1980 ^{a)}	1990 ^{a)}	2001	2011	2016
Közép-Magyarország	49,5	45,4	40,6	43,4	48,3
Közép-Dunántúl	48,1	45,1	39,7	42,0	47,5
Nyugat-Dunántúl	47,1	44,7	41,5	43,4	47,9
Dél-Dunántúl	47,1	43,1	33,9	36,8	43,1
Észak-Magyarország	45,9	42,1	30,4	34,8	42,7
Észak-Alföld	44,7	40,7	30,0	35,4	43,8
Dél-Alföld	46,9	43,1	34,2	38,0	44,9
Összesen	47,3	43,6	36,2	39,7	45,9

a) Nyugdíj és gyermekgondozási ellátás mellett dolgozók nélkül.

Csökkent a megyék közötti egyenlőtlenség is, a legmagasabb (Budapest) és legalacsonyabb (Nógrád) megyei foglalkoztatási ráta különbsége a 2011. évi 11,2-ről 2016-ra 7,5 százalékpontra csökkent.

2.2.2. tábla **A foglalkoztatottak népességén belüli aránya megyénként**

Megye	aránya (%)				
	1980 ^{a)}	1990 ^{a)}	2001	2011	2016
Budapest	50,0	45,5	42,0	45,0	49,7
Bács-Kiskun	47,2	43,7	35,0	38,2	45,1
Baranya	47,6	42,8	33,5	36,7	43,5
Békés	45,9	42,0	31,5	36,2	44,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	45,7	41,6	28,1	33,8	42,4
Csongrád	47,5	43,4	35,6	39,4	45,5
Fejér	48,7	45,8	40,4	41,7	47,3
Győr-Moson-Sopron	47,1	44,7	42,1	44,3	48,7
Hajdú-Bihar	45,2	41,4	31,6	36,2	43,7
Heves	46,5	42,6	33,8	37,0	43,6
Jász-Nagykun-Szolnok	46,2	42,6	32,1	36,8	44,3
Komárom-Esztergom	47,8	44,2	39,2	43,0	48,0
Nógrád	45,7	43,1	33,0	34,6	42,2
Pest	48,4	45,1	38,4	41,1	46,3
Somogy	45,9	42,7	33,6	36,0	42,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	43,1	38,5	27,0	33,7	43,5
Tolna	47,9	44,0	35,2	37,9	42,7
Vas	46,7	45,2	42,8	43,6	48,5
Veszprém	47,6	45,0	39,4	41,5	47,2
Zala	47,4	44,3	39,5	41,8	45,9
Összesen	47,3	43,6	36,2	39,7	45,9

a) Nyugdíj és gyermekgondozási ellátás mellett dolgozók nélkül.

2016-ban továbbra is Budapesten és a Dunántúl északnyugati megyéiben (Győr-Moson-Sopron, Vas és Komárom-Esztergom) volt a legmagasabb a foglalkoztatottság (48–50%), a legalacsonyabb Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén, Tolna és Somogy megyékben (42–43%).

A közfoglalkoztatás különböző mértékben járult hozzá a foglalkoztatási ráta alakulásához az egyes megyékben. Borsod-Abaúj-Zemplénben és Szabolcs-Szatmár-Beregben a dolgozók 12–14%-a, Békés, Baranya, Nógrád, Hajdú-Bihar és Somogy megyékben pedig 8%-a végzett keresőtevékenységet közfoglalkoztatás keretében.

2.3. A foglalkoztatottság területi különbségei nemek és korcsoport szerint

A két nem foglalkoztatási rátája között országosan kismértékben nőtt a különbség (9,3-ről 11,8 százalékpontra, a férfiak javára). Két iparosodott megyében, Győr-Moson-Sopronban és Fejérben volt a legnagyobb a különbség (14 százalékpontos), míg Baranyában és Budapesten a legkiegyenlítettebb a két nem foglalkoztatási aránya (9,7–10 százalékpontos különbség).

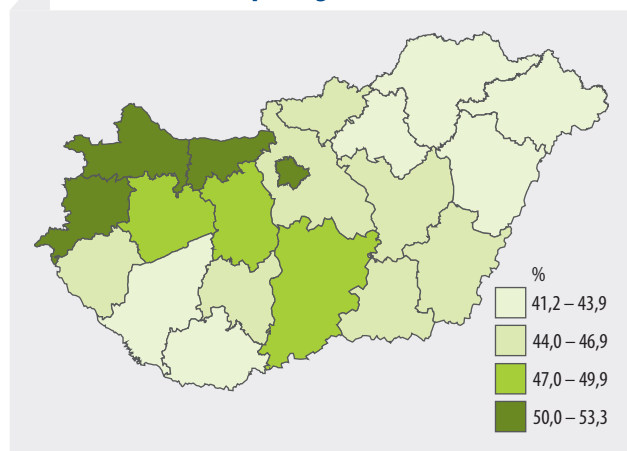
A férfi foglalkoztatottak arányának megyék közti különbsége jelentősebben csökkent, mint a nőké. A férfi lakosságon belüli foglalkoztatási arány Győr-Moson-Sopron (56%) és Budapest mellett további nyugat- és közép-dunántúli megyében – ahol sok az ipari munkahely – a legmagasabb. A nőknél sokkal erősebb a fővárosi dominancia (45%) a szolgáltatói szektor kiemelkedő jelenléte miatt.

A **15–29 évesek** körében 2011-hez képest a legtöbb megyében növekedett a foglalkoztatottak száma, azonban Zala megyében néhány százalékponttal csökkent.

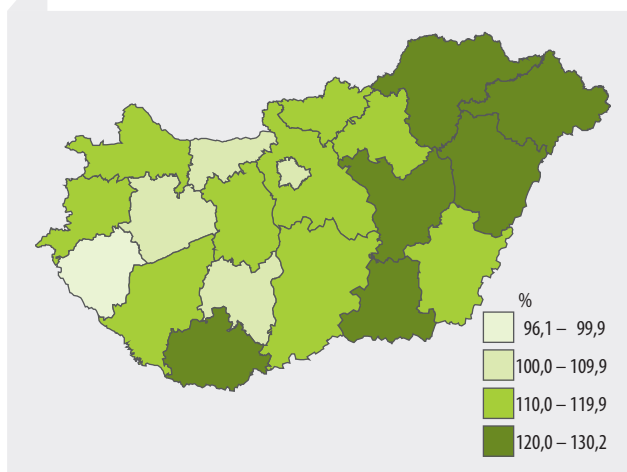
A legmagasabb foglalkoztatási arány e korcsoportban Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron és Vas megyében, illetve a fővárosban volt (51–53%), a legalacsonyabb Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Heves megyében (41–42%). Ez utóbbi fiatalabb korszerezetű megyékben a fiatalabb korosztályok foglalkoztatási aránya alapvetően alacsonyabb volt.

A közép-magyarországi régióban jelentős volt a különbség a fővárosi, illetve a Pest megyei fiatalok foglalkoztatási aránya között (51, illetve 45%).

2.3.1. ábra **A foglalkoztatottak aránya a 15–29 éves népességben, 2016**

2.3.2. ábra **A 15–29 éves foglalkoztatottak számának változása 2011 és 2016 között**

A **30–49 évesek** (a gazdaságilag legaktívabb korosztály) körére általánosságban a stagnálás, csekély növekedés volt jellemző. A foglalkoztatottak létszámának legnagyobb emelkedése Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében (20%-os) és a fővárosban történt.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye e korcsoportban is a legalacsonyabb foglalkoztatottságú megyék közé tartozik (Nógráddal együtt), annak ellenére, hogy itt történt a legnagyobb bővülés 2011-hez képest.

Az **50 éves és annál idősebbek** körében – elsősorban a nyugdíjkorhatár emelésének következtében – 2011 óta egyötöddel nőtt a foglalkoztatottak száma. A legnagyobb növekedés két – egyébként fiatalabb korösszetételű – megyében, Szabolcs-Szatmár-Beregben és Borsod-Abaúj-Zemplénben történt.

Előbbiben mintegy másfélszeresére, utóbbiban közel egyharmaddal nőtt a foglalkoztatottak száma e korcsoportban.

E változás hatására Szabolcs-Szatmár-Beregben hasonlóan magas a foglalkoztatottak aránya az 50 éves és annál idősebbek körében, mint például a fővárosban (35%). Szabolcs-Szatmár-Bereg megye javuló pozíciójához az idősebb korosztályok munkaerőpiacon való részvétele nagymértékben hozzájárult.

A foglalkoztatottság bővülése a megyék szóródását korcsoportonként különböző mértékben érintette. Mindhárom összevont korcsoportban csökkent a diverzitás, a legnagyobb mértékben a középkorúaknál, ahol a terjedelem 15-ről 6,4 százalékpontra esett vissza 2011 óta.

A településhierarchia mentén felfelé haladva csökken a férfiak, illetve a nők teljes népességen mért foglalkoztatási arányának különbsége. E csökkenés a fiatalabb, 15–29 éves korosztályon belül a legerőteljesebb: a férfiak községekben mért 16 százalékpontos előnye a fővárosban mindössze 1 százalékpont. Ugyanakkor az idősebb korosztályban (50–64 évesek) a férfiak előnye településtípustól függetlenül 14 százalékpont.

2.4. A foglalkoztatottság területi különbségei iskolai végzettség szerint

A foglalkoztatottak iskolai végzettség szerinti területi különbségét erős főváros–vidék kontraszt jellemzi, amely részben tovább erősödött 2011 óta.

A foglalkoztatottak száma minden iskolai végzettség szerinti kategóriában nőtt. A **legfeljebb általános iskolai végzettségűek** létszáma különösen Borsod-Abaúj-Zemplénben, Szabolcs-Szatmár-Beregben és Jász-Nagykun-Szolnok megyékben nőtt 2011 óta. 2016-ban Szabolcs-Szatmár-Beregben, Jász-Nagykun-Szolnokban és Nógrádban volt legnagyobb a hányaduk (16–18%) az alacsony végzettségű foglalkoztatottaknak.

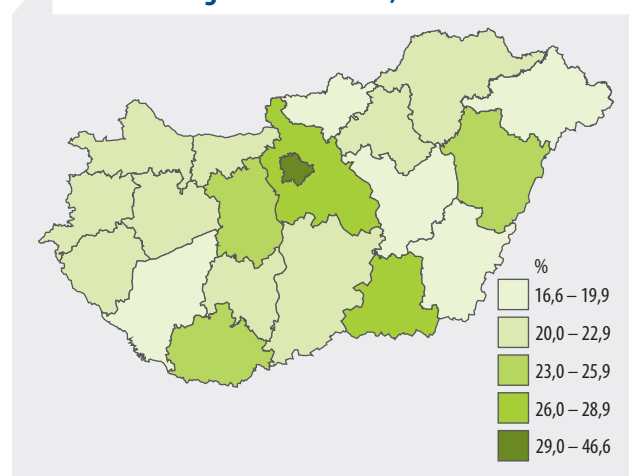
Az **érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek** száma országosan alig változott. Csak néhány megye (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar) dolgozói körében nőtt a számuk (11–19%-kal). Jellemzően a Dunántúlon, különösen Veszprémben, Zalában és Tolnában, továbbá Bács-Kiskunban volt jelentős az arányuk, e megyékben a foglalkoztatottak egyharmadát tették ki.

A legfeljebb **érettségivel** rendelkező munkavállalók létszámnövekedése Szabolcs-Szatmár-Beregben, Csongrádban, Pest megyében és Bács-Kiskunban volt a legnagyobb. Az ilyen végzettségű foglalkoztatottak aránya Pest megyében és Csongrádban (37–38%) meghatározó volt.

A legnagyobb létszámnövekedés a **diplomás** munkavállalók körében történt, országosan 24%-kal nőtt az arányuk. Pest megye dolgozóinak körében átlagon felüli, 31%-os volt az egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők létszámnövekedése. A fővárosi foglalkoztatottak körében olyannyira domináltak a diplomások (47%), hogy az országos átlagot (27%), de még a megyék sorrendjében második helyen álló Pest megye értékét (29%) is jócskán felülmúlták. Ezzel szemben Nógrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés megyékben a foglalkoztatottak kevesebb mint ötöde rendelkezett diplomával.

Az **egyes iskolai végzettség szerinti kategóriák területi differenciálódásának mértékét** vizsgálva megállapítható, hogy 2011-hez képest a legfeljebb 8. általánost elvégzett munkavállalók területi egyenlőtlensége nőtt, holott 2001 és 2011 között még a kiegyenlítődé irányába történt az elmozdulás. A szakmunkás, szakiskolai végzettségűek megyei megoszlása továbbra is meglehetősen kiegyenlítetlen volt. A legfeljebb érettségizett foglalkoztatottak a legnépesebb iskolai végzettségi kategória, e csoport részaránya mutatta térségenként a legkisebb eltérést. A legnagyobb mértékben a diplomás foglalkoztatottak mutatója polarizált, és ez jelentősen tovább is nőtt 2011 óta.

2.4.1. ábra A felsőfokú végzettségűek aránya az összes foglalkoztatottból, 2016

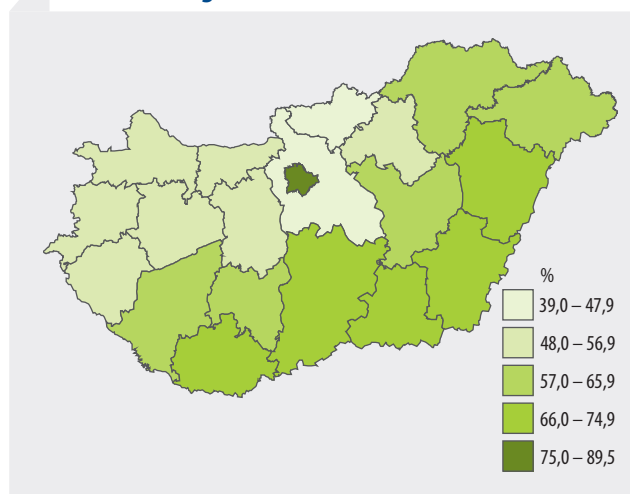
2.5. A foglalkoztatottak ingázásának területi különbségei

A foglalkoztatottak továbbra is Budapesten, illetve a jelentős regionális központot magában foglaló Hajdú-Bihar és Csongrád megyékben dolgoztak legnagyobb mértékben lakóhelyük településén. A legmobilabb munkavállalók a főváros környéki megyék lakói (Pest, Nógrád, Komárom-Esztergom), ahol legalább minden második foglalkoztatott másik településre járt dolgozni.

A naponta ingázókra jellemző, hogy lakóhelyük megyéjén belül található településre jártak át dolgozni, a megyék többségében a naponta ingázó munkavállalók legalább kétharmada nem hagyta el megyéjét. A Pest és Nógrád megyei foglalkoztatottak azonban nagy arányban ingáztak a megyéjükön kívülre, elsősorban a fővárosba. A régió kívüli ingázás csak a közép-magyarországi régióval határos megyékben élőkre volt jellemző, hiszen itt erős a fővárosba történő bejárás.

A napi ingázók közül a külföldre eljárók száma és aránya jelentősen nőtt (27 ezerről 72 ezer főre). Két osztrák határ menti megye, Győr-Moson-Sopron és Vas naponta eljárói között voltak továbbra is legnagyobb hányadban a határ túloldalán munkát vállalók (24 és 13%). Jelentős növekedés volt tapasztalható Baranyában is, ahol a naponta ingázó foglalkoztatottak 6%-a külföldön dolgozott.

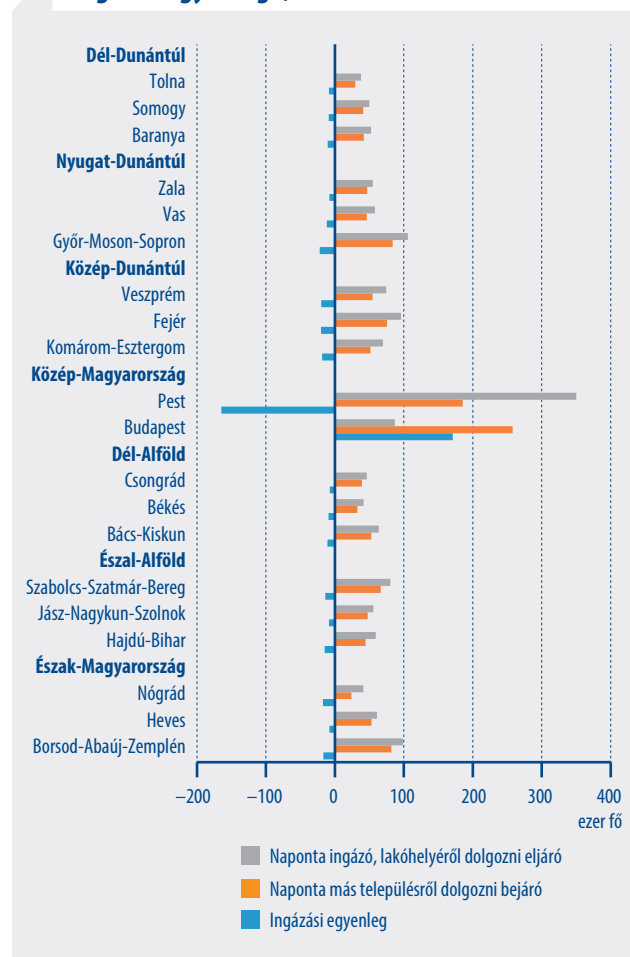
2.5.1. ábra A helyben lakó és dolgozók aránya az összes foglalkoztatottból, 2016

Továbbra is minden megyét ingázási veszteség jellemzett, csak a fővárosban haladta meg a bejáró dolgozók száma az eljárókat.¹ Az eljárók túlsúlya nagymértékben növekedett Zala és Csongrád megyékben, egyedül Hevesben volt csökkenő.

Átlagosan egy településen a dolgozók kétharmadát továbbra is a helyben lakók, míg egyharmadát a bejárók adták. Ettől a megoszlástól eltért Pest, Heves, Fejér, Komárom-Esztergom, Vas és Győr-Moson-Sopron megye, ahol igen magas, 42–45%-os volt a bejárók részesedése. Pest megyében az eljárók aránya jelentős, ami magyarázhatja a bejárók magas arányát, míg a többi megyében több nagy foglalkoztató (pl. elektronikai, autóalkatrész-gyártó cégek) jelenléte vonzza a bejárókat.

2.5.2. ábra A foglalkoztatottak ingázása és az ingázás egyenlege, 2016

¹ Az ingázási nyereség/veszteség mutató némi torzítást hordoz magában, ugyanis míg az eljárók között megjelennek a változó településre, illetve külföldre járók, addig a bejárók körében e csoportok természetesen nincsenek elszámolva.

3. Munkanélküliek

A munkanélküliek száma 2016-ban 250 ezer fő volt, 2011 óta kevesebb mint felére esett vissza. A munkanélküliek 44%-a nő, 56%-a férfi volt. A nők aránya öt év alatt kismértékben csökkent, míg korábban, 1990 és 2011 között növekvő trendet mutatott.

A legutóbbi népszámlálás óta 28-ról 36%-ra nőtt a 30 év alattiak részaránya. A munkanélküliek átlagéletkora 2016-ban 37 év volt, másfél évvel kevesebb, mint öt évvel korábban.

A munkanélküliek körében a legfeljebb általános iskolát végzettek aránya tovább csökkent (27%-ra), és mérséklődött az érettségivel nem rendelkező középfokú végzettségűek hányada is (28%-ra). Nőtt viszont a legfeljebb érettségizettek (2016-ban 33%) és a felsőfokú végzettségűek (2016-ban 12%) részesedése. A változás oka egyrészt a népesség egészére is jellemző hosszabb ideje tartó iskolázottsági szintemelkedés, másrészt a közfoglalkoztatás, amely által a legalacsonyabb iskolai végzettségűek a korábbinál nagyobb

tömegben léptek be a munkaerőpiacra. A változáshoz az is hozzájárult, hogy újra a fiatal, iskolázottabb korcsoportok domináltak a munkanélküliek között.

A nemzetgazdasági ágak közül legnagyobb mértékben a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (69%-kal), az oktatás (63%-kal), a feldolgozóipar (62%-kal) és a kereskedelem, gépjárműjavítás (59%) körében csökkent a munkanélküliség. Ezzel párhuzamosan a közigazgatás területén átlag feletti, a feldolgozóiparban átlagos – viszont mértékét tekintve számottevő – volt a foglalkoztatás bővülése.

A munkanélküliek száma Veszprém, Békés és Komárom-Esztergom megyékben csökkent leginkább. A munkanélküliek teljes lakossághoz viszonyított aránya az északkeleti (Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén) és a dél-dunántúli megyékben (Somogy, Baranya) volt a legnagyobb, ott ahol a foglalkoztatotti arány is alacsonyabb.

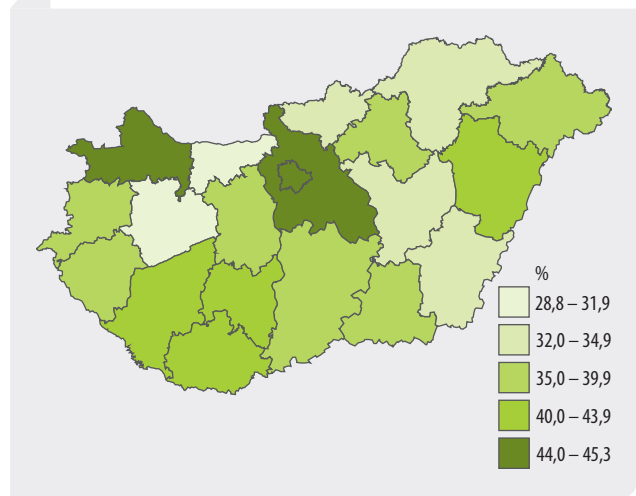
3.1. tábla A munkanélküliek főbb adatai

Év	Munkanélküli						
	ezer fő	nők	15–29 évesek	alapfokú vagy annál alacsonyabb végzettségűek	szakmunkás, szakiskolai végzettségűek	érettségizettek	felsőfokú végzettségűek
1990 ^{a)}	126,2	33,0	50,4	60,7	21,1	14,8	3,3
2001	416,2	38,5	40,0	42,6	33,1	20,6	3,7
2011	568,5	46,5	28,0	29,9	32,3	27,9	9,9
2016	250,5	43,8	35,9	27,5	27,8	32,8	11,9

a) A 14 éves munkanélkülieket is tartalmazza.

A fiatalok körében az átlagosnál (56%) mérsékeltebben csökkent (44%) a munkanélküliség az elmúlt öt évben. Két közép-dunántúli megyében, Veszprém-ben és Komárom-Esztergomban a felére esett a fiatal munkanélküliek száma, míg a középkorúaké kevesebb mint harmadára. A magasabb munkanélküliségi aránnyal jellemezhető megyékben (Szabolcs-Szatmár-Bereg, Somogy) inkább csak a fiatalokra érvényes, hogy mérsékeltebb volt a munkanélküliek számának csökkenése, a középkorúak és az idősebbek körében erőteljesebb volt a fogyás. Az általánosságban alacsonyabb munkanélküli rátával rendelkező megyékben (Győr-Moson-Sopron, Pest) és Budapesten pedig az amúgy is magas foglalkoztatottsági arányok miatt már kevésbé volt jelentős a középkorú, illetve az idősebb korosztályokban a munkanélküliség mérséklődése.

3.1. ábra A munkanélküliek számának változása 2011 és 2016 között a 30–49 éves népességben

4. Ellátásban részesülő inaktívok

Az ellátásban részesülő inaktívok – zömmel nyugdíjasok – száma 2 millió 728 ezer fő volt 2016-ban, 7,5%-kal (221 ezerrel) kevesebb, mint 2011-ben. A csökkenés nagyrészt a korábban rokkantnyugdíjasok számának visszaeséséből adódott, amely mögött 2012-től a rokkantnyugdíj jogosultság felülvizsgálata, az ellátásokhoz jutás szigorítása és a korábban rokkantnyugdíjasok egy részénél az öregségi nyugdíjkorhatár elérése állnak. A csökkenés nem egyformán érintette a két nemet, a férfiak körében 12, míg a nőknél 5%-os volt. A férfiak számában tapasztalható jelentősebb csökkenést valószínűleg a nagyobb mértékű foglalkoztatottá válás magyarázza.

Az ellátásban részesülő inaktívokon belül az öregségi nyugdíjasok képviselik a legnagyobb csoportot, számuk – 2016-ban 2 millió 109 ezer fő – 111 ezerrel nőtt öt év alatt. Ez a növekedés lényegében a nőket érintette – a rájuk vonatkozó kordedvezményes nyugdíj következményeként. A férfiak számának stagnálása feltehetően a nyugdíjkorhatár emelkedésével magyarázható. A nők aránya az öregségi nyugdíjasok között 1,9 százalékponttal emelkedett, 2016-ban 63% lett.

Kismértékben csökkent a gyermekgondozási ellátásban részesülők száma, 2016-ban 230 ezer fő volt. Közülük a 30–39 évesek száma 124 ezer főre csökkent (54%), míg a 40–49 éveseké 25 ezerre emelkedett (11%).

A fővárosban (26%) valamelyest kisebb az ellátásban részesülő inaktívok aránya, mint az ország egészében (28%). A településlépcsőn lefelé haladva arányuk kismértékben emelkedett, a legmagasabb a községekben (29%) volt. Ez a mintázat nem változott, annak ellenére, hogy 2011 és 2016 között az inaktív csoport

számbeli csökkenése a kistelepüléseken nagyobb mértékben ment végbe: a községekben számottevően, 11%-kal csökkent az ellátásban részesülő inaktívok száma, míg a fővárosban mindössze 5,4%-kal.

4.1. tábla Az ellátásban részesülő inaktívok főbb adatai

Megnevezés	1990	2001	2011	2016
Ezer fő				
Ellátásban részesülő inaktív összesen	2 658,3	3 305,5	2 949,7	2 728,3
Ebből:				
gyermekgondozási ellátásban részesülő	247,8	293,4	245,8	229,9
saját jogú öregségi nyugdíjas, járadékos	1 760,0	2 023,6	1 997,8	2 108,9
rokkantsági, rehabilitációs vagy egyéb egészségkárosodási ellátásban részesül	400,5	577,2	428,4	249,3
Nők aránya, %				
Ellátásban részesülő inaktív összesen	62,6	62,6	63,8	65,5
Ebből:				
gyermekgondozási ellátásban részesülő	99,3	98,1	98,0	98,7
saját jogú öregségi nyugdíjas, járadékos	56,1	61,4	61,3	63,3
rokkantsági, rehabilitációs vagy egyéb egészségkárosodási ellátásban részesül	45,6	47,4	52,1	50,9

Területi szempontból az ellátásban részesülő inaktívok legnépesebb csoportját alkotó **öregségi nyugdíjasok** száma legnagyobb mértékben Szabolcs-Szatmár-Beregen és Hajdú-Biharban nőtt. A növe-

kedéssel együtt is e két megyében, illetve Pest megyében éltek továbbra is a legkisebb arányban az öregségi nyugdíjasok (18–20%). Ellenben Zalában, Nógrádban, Somogyban és Békésben a népesség negyedét alkották.

Az ellátásban részesülő inaktívok kategóriáján belül a másik jelentős csoport, a **rokkantsági, rehabilitációs vagy egyéb egészségkárosodási ellátásban részesülők** (korábban rokkantági nyugdíjasok) létszáma – elsősorban a szigorodó szabályozások miatt – az elmúlt öt évben 180 ezer fővel csökkent. A legmarkánsabb létszámcsökkenés Budapesten történt (felére

esett vissza), ezenkívül jelentős fogyás látható Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Nógrád megyékben. Ugyanakkor Tolnában volt a legkisebb mértékű változás (70%-ra mérséklődött), és továbbra is e megyében alkották a legnagyobb hányadot a rokkantsági ellátásban részesülők (a lakosság 4,9%-a).

A **gyermekgondozási ellátásban részesülők** száma országosan mintegy 16 ezer fővel csökkent 2011 óta. A legnagyobb visszaesés (15%-os) Baranyában és Békésben következett be. Egyedülként Győr-Moson-Sopron megyében volt stagnálás. E mutató területi megoszlása kiegyenlített volt.

5. Eltartottak

Az eltartottak száma 155 ezerrel (6,3%-kal) csökkent a legutóbbi népszámlálás óta. Mivel a csoportba tartozók nagyjából gyermekkorúakból (napközi tagozatos tanulókból) állnak, a két nem között nem volt jelentős eltérés a csökkenés mértékében (a férfiaknál valamivel magasabb, 6,9, a nőknél 5,6% volt). Az eltartottak átlagéletkora (2016-ban 14 év volt) gyakorlatilag nem változott az elmúlt öt évben.

A fővárosban 2,4%-kal nőtt az eltartottak száma, annak ellenére, hogy összességében kevesebben lettek az országban 2011 óta. A csökkenés a többi településtípus esetében 8% körüli volt öt év alatt. Mindez összefügghet azzal, hogy a fiatalok

– és így a gyermeket vállalók is – a fővárost preferálták.

Az országos átlagnál markánsabb csökkenés jellemezte az eltartottak számát Békés, Jász-Nagykun-Szolnok, Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén és Somogy megyékben (11–14%). A korcsoportokat vizsgálva a 15–19 éveseknél volt a legnagyobb visszaesés: 117 ezer fővel (átlagosan 21%-kal) voltak kevesebben 2011-hez képest. Az e korcsoportba tartozó eltartottak csak részben tartoztak a fenti, legnagyobb eltartott létszámbeli csökkenést mutató megyék közé: Csongrádban, Nógrádban, Veszprémben, Baranyában és Somogyban egy-negyeddel kevesebben voltak a 15–19 éves eltartottak 2011-hez képest.

6. Eltartási teher

Az **eltartási teher**, vagyis a száz foglalkoztatottra jutó gazdaságilag inaktívok száma fokozatosan csökken, 2016-ban 100 foglalkoztatottra 112 gazdaságilag inaktív személy jutott. A mutató által mért területi egyenlőtlenség mérséklődik. Budapesten 2016-ra az eltartási teher száz fő alá csökkent. Az eddig a legnagyobb eltartási terhet viselő megyék közül több ugyan továbbra is a rangsor végén helyezkedett el (Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén), de a korábbiaknál kedvezőbb módon alakultak az értékek (2016-ban legfeljebb 129 inaktív jutott száz dolgozóra).

A **gazdaságilag inaktívok** többségét az általánosan öregedő lakosság miatt mindenhol az ellátásban részesülő inaktívok alkották, kivéve Pest megyét, ahol a fiatalabb korösszetétel miatt az eltartottak száma (19 ezer fővel) nagyobb volt. Az öregségi nyugdíjasok és az eltartottak közel egyenlő súllyal voltak jelen Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megyékben.

6.1. tábla Száz foglalkoztatottra jutó gazdaságilag inaktívok száma

Megye	2001	2011	2016
Budapest	132	111	96
Bács-Kiskun	173	147	116
Baranya	185	154	123
Békés	202	160	122
Borsod-Abaúj-Zemplén	231	174	128
Csongrád	170	141	115
Fejér	140	126	106
Győr-Moson-Sopron	133	118	102
Hajdú-Bihar	198	157	122
Heves	183	154	123
Jász-Nagykun-Szolnok	195	155	120
Komárom-Esztergom	148	121	104
Nógrád	187	165	129
Pest	152	131	110
Somogy	184	160	126
Szabolcs-Szatmár-Bereg	247	175	122
Tolna	172	151	128
Vas	129	121	103
Veszprém	146	129	108
Zala	144	127	113
Összesen	165	138	112

A KSH honlapjáról elérhető részletes táblák jegyzéke

(<http://www.ksh.hu/mikrocenzus2016>)

1. Visszatekintő adatok

1.1 A népesség gazdasági aktivitásának főbb jellemzői

- 1.1.1 A népesség gazdasági aktivitás és nemek szerint
- 1.1.2 A népesség gazdasági aktivitás, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint
- 1.1.3 A népesség gazdasági aktivitás, családi állapot és nemek szerint
- 1.1.4 A népesség gazdasági aktivitás, településtípus és nemek szerint

1.2 A foglalkoztatottak főbb jellemzői

- 1.2.1 A foglalkoztatottak száma és megoszlása korcsoport és nemek szerint
- 1.2.2 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág és nemek szerint
- 1.2.3 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág és korcsoport szerint
- 1.2.4 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág és legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint
- 1.2.5 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport és nemek szerint
- 1.2.6 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport és korcsoport szerint
- 1.2.7 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport és legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint
- 1.2.8 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony és nemek szerint
- 1.2.9 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony és korcsoport szerint
- 1.2.10 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony és legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint

1.3 A foglalkoztatottak ingázása

- 1.3.1 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak korcsoport és nemek szerint
- 1.3.2 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint
- 1.3.3 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág szerint
- 1.3.4 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerint
- 1.3.5 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak a tényleges lakóhely településtípusa szerint

1.4 A munkanélküliek főbb jellemzői

- 1.4.1 A munkanélküliek száma és megoszlása korcsoport és nemek szerint
- 1.4.2 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás nemzetgazdasági ága és nemek szerint
- 1.4.3 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás nemzetgazdasági ága és korcsoport szerint

1.5 A gazdaságilag nem aktív népesség főbb jellemzői

- 1.5.1 A gazdaságilag nem aktív népesség nemek szerint
- 1.5.2 A gazdaságilag nem aktív népesség korcsoport szerint
- 1.5.3 A gazdaságilag nem aktív népesség legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint
- 1.5.4 A gazdaságilag nem aktív népesség településtípus szerint

2. Részletes adatok

2.1 A népesség gazdasági aktivitásának főbb jellemzői

- 2.1.1 A népesség gazdasági aktivitás, korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.1.2 A népesség gazdasági aktivitás, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.1.3 A népesség gazdasági aktivitás, családi állapot és nemek szerint, 2016
- 2.1.4 A népesség gazdasági aktivitás, településtípus és nemek szerint, 2016

2.2 A foglalkoztatottak főbb jellemzői

- 2.2.1 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág, korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.2.2 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.2.3 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág, településtípus és nemek szerint, 2016
- 2.2.4 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport, korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.2.5 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.2.6 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport, foglalkozási viszony és nemek szerint, 2016
- 2.2.7 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport, településtípus és nemek szerint, 2016
- 2.2.8 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport és nemzetgazdasági ág szerint, 2016
- 2.2.9 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony, korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.2.10 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.2.11 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony, településtípus és nemek szerint, 2016

2.3 A foglalkoztatottak ingázása

- 2.3.1 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.3.2 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.3.3 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág és nemek szerint, 2016
- 2.3.4 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.3.5 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak a tényleges lakóhely településtípusa és nemek szerint, 2016

2.4 A munkanélküliek főbb jellemzői

- 2.4.1 A munkanélküliek száma és megoszlása korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.4.2 A munkanélküliek száma és megoszlása az utolsó foglalkozás nemzetgazdasági ága és nemek szerint, 2016
- 2.4.3 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás nemzetgazdasági ága, korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.4.4 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás nemzetgazdasági ága, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.4.5 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás nemzetgazdasági ága, településtípus és nemek szerint, 2016
- 2.4.6 A munkanélküliek száma és megoszlása az utolsó foglalkozás foglalkozási főcsoportja és nemek szerint, 2016
- 2.4.7 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás foglalkozási főcsoportja, korcsoport és nemek szerint, 2016

- 2.4.8 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás foglalkozási főcsoportja, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.4.9 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás foglalkozási főcsoportja, településtípus és nemek szerint, 2016
- 2.4.10 A munkanélküliek száma és megoszlása utolsó foglalkozási viszony és nemek szerint, 2016
- 2.4.11 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás abbahagyása óta eltelt idő, korcsoport, legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016

2.5 A munkanélküliek főbb jellemzői

- 2.5.1 A gazdaságilag nem aktív népesség korcsoport és nemek szerint, 2016
- 2.5.2 A gazdaságilag nem aktív népesség legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 2.5.3 A gazdaságilag nem aktív népesség településtípus és nemek szerint, 2016

3. Megyesoros adatok

3.1 A népesség gazdasági aktivitásának főbb jellemzői

- 3.1.1 A népesség gazdasági aktivitás és nemek szerint, 2016
- 3.1.2 A népesség gazdasági aktivitás és korcsoport szerint, 2016
- 3.1.3 A népesség gazdasági aktivitás és legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint, 2016

3.2 A foglalkoztatottak főbb jellemzői

- 3.2.1 A foglalkoztatottak korcsoport és nemek szerint, 2016
- 3.2.2 A foglalkoztatottak legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 3.2.3 A foglalkoztatottak nemzetgazdasági ág szerint, 2016
- 3.2.4 A foglalkoztatottak foglalkozási főcsoport szerint, 2016
- 3.2.5 A foglalkoztatottak foglalkozási viszony szerint, 2016

3.3 A foglalkoztatottak ingázása

- 3.3.1 A helyben lakó és dolgozó, valamint a naponta ingázó foglalkoztatottak a tényleges lakóhely szerint, 2016
- 3.3.2 A foglalkoztatottak ingázása és az ingázás egyenlege, 2016

3.4 A munkanélküliek főbb jellemzői

- 3.4.1 A munkanélküliek korcsoport és nemek szerint, 2016
- 3.4.2 A munkanélküliek legmagasabb befejezett iskolai végzettség és nemek szerint, 2016
- 3.4.3 A munkanélküliek az utolsó foglalkozás abbahagyása óta eltelt idő és nemek szerint, 2016

3.5 A gazdaságilag nem aktív népesség főbb jellemzői

- 3.5.1 A 15 éves és idősebb, gazdaságilag nem aktív népesség, 2016
- 3.5.2 A 15 éves és idősebb ellátásban részesülő inaktívak korcsoport szerint, 2016
- 3.5.3 A 15 éves és idősebb eltartottak korcsoport szerint, 2016

Szerzők:
Eszenyi Orsolya, Kovács Benedek, Vörös Csabáné

Közreműködött:
Ináncsi Zita

A táblázóprogramot készítette:
Papp Márton

További információ: Kovács Marcell
Telefon: (+36-1) 345-6309, e-mail: Marcell.Kovacs@ksh.hu

Internet: www.ksh.hu/mikrocenzus2016
kiadvanyrendeles@ksh.hu
(+36-1) 345-6789 (telefon), (+36-1) 345-6788 (fax)

Borítófotó: Fotolia